

Det hegertunske prosjektet

Av Ole Gramstad Jensen, styreleder i Til Helhet

En lett bearbejdet versjon av innlegg publisert i Korsets Seier/Dagen, 7. januar 2022

NY TEOLOGI: Hva er det Hegertun har «oppdaget» som skulle tilsesette 2.000 års entydig bibelforståelse? spør forfatteren.

Da Terje Hegertuns bok «Det trofaste samlivet» ble utgitt, offentliggjorde vi en uttalelse på våre hjemmesider.

På bakgrunn av debatten rundt boka, velger Til Helhet nå også å publisere våre synspunkter om boken i en avis. Vi gjør det fordi dette angår de mennesker vi betjener. Det angår deres liv og deres helliggjørelse. Det angår også dem hvis sak Hegertun mener å fremme, men som han står i fare for å villede.

Hegertun mener selv han inntar et «mellomstandpunkt» og at han ikke har skiftet syn eller målbærer liberal teologi. Merkelappen er i og for seg underordnet.

Det viktigste spørsmålet er om forståelsen samsvarer med Guds ord. Hegertun dekonstruerer både skapelsesperspektivet og konkrete bibelvers, for så å stille basale spørsmål på nytt.

Hegertun skal ha ros for én ting, og det er at han tar bibeltekster på alvor. Han henvender seg også primært til dem som ikke går med på å nedgradere Skriftens autoritet.

Men nettopp Bibelen er klar på at «lærere» skal bedømmes hardere enn andre. Enhver som utlegger Ordet, forvalter en oppgave i å rettledde mennesker til sann Kristusetterfølgelse. Her er ikke forskjell på leg eller lærd.

Det er sagt: «Sannhet uten nåde er brutalitet. Men nåde uten sannhet er sentimentalitet.» Den sunne lære bærer både sannheten og nåden, uten å legge skjul på noe.

Forfatteren tilkjenner at han har skrevet denne boken etter møter med personer som tilhører «Skeivt kristent nettverk». Disse gjorde så sterkt inntrykk på ham at han gjennom boken gjør seg til en slags teologisk talsperson for denne gruppen, bevisst eller ubevisst.

Derfor blir bibeltroskapen satt på prøve med det som er et sekulært, humanistisk utgangspunkt: Mennesket er i sentrum, dets livserfaringer tolker Skriften, ikke omvendt.

Hvis man så skal ta forfatteren på alvor, må man også se nærmere på hans argumentasjon. Hva er det han har «oppdaget» som skulle kunne tilsesette 2.000 års entydig bibelforståelse?

Interessant nok så er det likestilling som blir en av bæresøylene i det hegertunske prosjektet. Han løfter i realiteten likestilling opp til å være et overbyggende bibelsk prinsipp, og så lenge noe ikke strider mot likestillingen, så er det velsignet, da forutsatt at trofasthet ligger til grunn.

Han hevder videre at Guds ord egentlig ikke er opptatt av biologi i likestilte, forpliktende parforhold. Det er kun trofasthet og likestilling som betyr noe. Hegertun mener at det etiske samlivsmaterialet i Bibelen ikke forutsetter heterofile relasjoner.

Bibelens klare fordømmelse av alle former for homoseksuell atferd påstås ikke å være «sakssvarende», et begrep som hyppig gjentas i boken. Kun ulikestilte og uordnede parforhold er i strid med Guds intensjon, ifølge Hegertun.

Han er påfallende taus når det kommer til temaer som bifili og panseksualitet. Muligens fordi han nok ser at modellen ikke passer helt. Enten det, eller så er han kort og godt ikke innforstått med alle regnbuens fasetter.

Hegertun gjør også en svak jobb når det kommer til det å definere «homofili». Det blir hengende i luften hvor avklart homofil man må være for å kunne nyte godt av de hegertunske nytolkninger.

Prosjektet svikter i fundamentene når man utfordrer nytolkningene i randsonene. For Hegertun medgir jo at visse seksuelle relasjoner faktisk rammes av Paulus sine ord om «menn som ligger med menn eller som lar seg ligge med».

Her er det altså både den aktive og den passive part som rammes. Også den «krenkede» regnes da blant de som ikke skal arve Guds rike (1 Kor 6,9–11). Den «krenkede» kan på sin side ha optrådt i tråd med de verdier som Hegertun fremholder, men rammes like fullt.

Hegertun forsøker å bygge bro mellom konservativ samlivsteologi og homofiles ønske om full anerkjennelse og inkludering, men når brofestene svikter i begge ender, blir resultatet deretter.

I et forsøk på å underbygge at trofaste homofile ikke er tegnkandidater på hedensk livsførsel, så påberoper Hegertun seg en fiktiv bibelsk taushet. Det er riktig at Paulus ikke presiserte at det han sa om homofili også gjelder i de tilfeller der samlivet er satt i et ekteskapslignende system.

Men noe slikt var utenkelig i en jødisk kontekst i det første århundret, og derfor sies det ikke eksplisitt. Det er selvsagt, ut fra tekstene, at man ikke kan velsigne det som er uvelsignet.

Tvert imot kjente Paulus til ekteskapslignende forhold mellom menn, men da i en hedensk kontekst. Hadde han ment noe så eksepsjonelt som at slike relasjoner var noe å vende tommelen opp for, så ville han åpenbart ha skrevet det.

I senere uttalelser virker det som om forfatteren vinkler argumentasjonen litt annerledes; et trofast samliv mellom kristne homofile var ikke i Paulus' horisont, mener Hegertun.

Vi må her huske på at Paulus ikke var særlig redd for å støte bort vranglære, eksempelvis gnostisisme. Å fabulere om at Paulus ville tiltatt seg vår tids liberale perspektiv blir som å bygge sitt hus på halmstrå. Det blir en slags teologisk russisk rulett med et ukjent antall kuler i tønner.

Vi må ikke glemme at det er Den Hellige Ånd som dypest sett er forfatteren av Skriften. Bibelen er ikke et filosofisk verk hvor man forsøker å sette seg inn i tankelivet til forfatteren, og gjøre seg opp en mening om hvordan forfatteren ville tenkt i dag.

At vi i det hele tatt må forholde oss til konseptet «likekjønnet ekteskap» skyldes utelukkende avkristningen i kombinasjon med homokampens politiske seire. Såpass ærlig må man være.

«Hegertunismen» borger for ytterligere samlivsetisk sanering. Det er eksempelvis lite i disse nytolkningene som tilsier at ikke flere enn to personer kan delta i «det trofaste samlivet» og polygami blir ventelig det neste.

Vi registrerer at Hegertun tar avstand fra dette, men vi mistenker nok at forfatteren har noen blindsoner her i forhold til sin egen argumentasjon. For hvis man i likestillingens og trofasthetens navn kan se bort fra noe så elementært som kjønns polaritet, hvorfor skulle man ikke kunne gjøre det samme i forhold til tosomhet?

Hegertun har nok som så mange andre latt tidsånden «korrigere» Bibelen og slik sett bringer han ikke mye nytt inn i tematikken. Mellomposisjonen er bare liberalisme i ny drakt.

Og hvis man dekonstruerer hans mellomposisjon på samme måte som han dekonstruerer bibeltekstene, så frigjøres det en kaskade av dilemmaer.

Vi skulle ønsket at forfatteren hadde tatt kontakt med oss før han skrev boken. Da kunne han ha blitt presentert for noen relevante motforestillinger til de historiene som har beveget ham inn i vranglærens forgård.

Han kunne fått høre fortellinger om mennesker som i ansvarlig medvandring opplever endring, og som nok ville ta anstøt av forestillingen om at deres kamp for å etterleve Guds ord egentlig var bortkastet.

En annen svakhet ved boken er nemlig at den til tross for sitt akademiske utgangspunkt, bygger på en lang rekke anekdotiske postulater som det hadde vært naturlig for en forsker å dvele ved.

Er det nå virkelig slik at homofili med sikkerhet er medfødt eller uforanderlig inkorporert? Har Hegertun satt seg grundig inn i forskningen som finnes på dette feltet?

Og hvordan forholder han seg til de mange vitnesbyrdene som forteller en annen historie? Her kan vi anbefale boken «X Out Loud». Det er en samling med 44 historier av nyere dato fra mennesker, fra hele Europa, som har valgt å stå på Guds ord til tross for sterke følelser i en annen retning.

Den kristne kirke er nødt til å holde linjen i dette spørsmålet. Vi befinner oss i en tid med en ekstrem villfarelse i forhold til moral, seksualitet, og kjønn. I møte med denne babelske forvirringen må vi opprettholde at Ordet er det samme, fra evighet og til evighet.

Til Helhet vil fortsette å være medvandrer for den som ønsker å leve etter Guds ord i seksualitet og samliv.